WIKIPEDIA

Vahanin kieli

Vahanin eli **vahin kieli** (vahaniksi *x̌ik zik*) on Pamirin ylängöllä puhuttava iranilainen kieli.

Kielen puhujat asuvat Tadžikistaniin kuuluvalla Vuoristo-Badahšanin autonomisen alueella (Pandžjoen yläjuoksu), Afganistanissa, Pakistanissa (itäinen Hindukuš) ja Kiinassa. Tadžikistanissa heitä arvioidaan olevan noin 20 000 henkeä, Afganistanissa 15 000–18 000, Pakistanissa 8 000 ja Kiinassa 15 000. ”Vahanin käytävän” kautta kulki idän ja lännen yhdistänyt muinainen Silkkitie. Vahanit mainitaan erillisenä kansana mm. kiinalaisissa 1.–8. vuosisadan lähteissä.

Vahan kuuluu pamirilaisten kielten ryhmään. Se jakautuu ylä- ja alamurteeseen, joiden erot ovat melko vähäisiä.

Kieli toimii yhteisön suullisen kanssakäymisen välineenä. Kirjakielenään puhujat käyttävät tadžikkia, daria, paštua, uiguuria ja jossain määrin myös kiinaa. 1930-luvulla Neuvostoliitossa tehtiin epäonnistunut yritys vahanin kirjakielen luomiseksi. Viime aikoina kieltä varten on laadittu kyrilliseen (Tadžikistan) ja latinalaiseen (Pakistan) kirjaimistoon perustuvat kirjoitusjärjestelmät.[1]

Lähteet

1. *Jazyki Rossijskoi Federatsii i sosednih gosudarstv. Tom I*, s. 245. Moskva: Nauka, 1997. ISBN 5-02-011237-2.

Aiheesta muualla

- Ethnologue: Vakh (http://www.ethnologue.com/show_language.asp?code=wbl) (englanniksi)